

Логістика

Методичні вказівки до виконання курсової роботи
для студентів спеціальності "Маркетинг"

Soft
Soviet

Хмельницький національний університет

ЛОГІСТИКА

*Методичні вказівки до виконання курсової роботи
для студентів спеціальності “Маркетинг”*

*Затверджено на засіданні
кафедри маркетингу і товарознавства.
Протокол № 8 від 3.03.2017*

Хмельницький 2017

Логістика : методичні вказівки до виконання курсової роботи для студентів спеціальності “Маркетинг” / С. В. Ковальчук, З. М. Андрушкевич. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – 22 с.

Укладачі: Ковальчук С. В., д-р екон. наук, проф.;
Андрушкевич З. М., канд. екон. наук, доц.

Відповідальний за випуск: Ковальчук С. В., д-р екон. наук, проф.

Редактор-коректор: Яремчук В. С.

Технічне редагування, коректування і верстка: Зварич Д. В.

Макетування здійснено редакційно-видавничим центром Хмельницького національного університету (м. Хмельницький, вул. Інститутська, 7/1). Підп. 31.03.2017. Зам. № 9е/17, електронне видання, 2017.

© ХНУ, 2017

Вступ

Логістика – досить нова економічна дисципліна, що займається оптимізацією матеріально-інформаційних, фінансових та інших потокових процесів у будь-якій економічній сфері діяльності людини на підставі застосування логістичного підходу.

Перевага такого підходу щодо управління рухом матеріальних потоків полягає у наступному. По-перше, це дає можливість до перерозподілу пріоритетів у роботі підприємств від “валових” показників до якісних, спрямованих на найкраще обслуговування потреб споживача, де на центральне місце виходить питання ефективного управління матеріальними потоками на усьому періоді їх існування. По-друге, відбувається поступова інтеграція постачально-виробничих та виробничо-розподільчих процесів у єдину систему управління інформаційно-матеріальними потоками. По-третє, такий підхід дає змогу застосування загальної теорії економічних компромісів як методологічного підґрунтя при розв’язанні складних задач з ефективного управління рухом матеріальних потоків.

Відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів зі спеціальності “Маркетинг” студенти виконують курсову роботу з дисципліни.

Курсова робота – важлива складова навчального плану. Роботи виконують в межах найбільш важливих для кожної спеціальності дисциплін.

Курсова робота – один із видів індивідуальної роботи студентів, метою якої є вироблення у студентів навичок самостійної роботи з науковими джерелами та оволодіння ними методикою досліджень, набуття компетенцій щодо визначення й аналізу наукової та практичної проблематики з певної галузі знань, узагальнення опрацьованого матеріалу, обґрунтування своїх гіпотез та висновків, вміння розробляти і формулювати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення процесів, досліджених у роботі.

Курсова робота є важливим етапом підготовки майбутнього фахівця у вищому навчальному закладі. Науковий рівень цих навчальних завдань, грамотність викладення матеріалу, правильність оформлення, вміння студента в процесі захисту обґрунтувати і довести правомірність наведених у ро-

боті тверджень, покликані розкрити рівень сформованості загальних (ключових) та професійних компетенцій, набутих студентом у процесі опанування навчального матеріалу.

Мета курсової роботи – поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів із дисципліни, розуміння концептуальних основ логістики, теорії та практики розвитку цього спрямування та одержання навичок організації логістичних процесів транспортування, складування, вантажопереробки товарної продукції, управління запасами, закупівлями і реалізацією продукції на ринку, виробничими операціями, а також управління процедурами замовлень і логістичним сервісом на підприємстві.

Предметом дослідження курсової роботи є вирішення конкретних завдань щодо вдосконалення управління логістичною діяльністю підприємства та обґрунтування логістичних рішень.

Об'єктом дослідження є процеси логістичної діяльності суб'єктів господарювання.

Виконання курсової роботи має на меті вирішення таких завдань:

- закріпити та поглибити теоретичні знання, набуті студентами у процесі вивчення дисципліни;

- розвинути у студентів навички самостійної роботи зі спеціальною літературою, посібниками, джерелами первинної та вторинної статистичної інформації;

- виробити вміння узагальнювати теоретичні матеріали, обробляти та інтерпретувати зібрані дані, самостійно формувати висновки, розробляти пропозиції, обґрунтовувати та відстоювати власну точку зору з проблем, що досліджуються.

Виконання роботи повинно сприяти підвищенню вмінню студента:

- здійснювати пошук необхідної наукової інформації;

- формулювати проблему дослідження;

- аналізувати наукову літературу;

- вивчати досвід логістичної діяльності вітчизняних та закордонних підприємств;

- викладати свої думки, аргументувати свої пропозиції;

- оформляти науково-дослідний матеріал;

- готувати до захисту та захищати підготовлений матеріал роботи, відповідати на питання, обґрунтовувати свої переконання.

Написання роботи має сприяти більш глибокому засвоєнню студентами програмних питань з дисципліни. Це вимагає від них самостійного поглибленого вивчення не лише навчальної, але й спеціальної літератури – монографій, статей, які друкуються у періодичних виданнях, наукових збірниках тощо.

Однією з головних вимог, що висуваються до роботи, є те, щоб вона містила елементи наукового пошуку і розробки, які спрямовані на вирішення питань ефективного функціонування логістичних систем.

1. Етапи роботи для підготовки курсової роботи

Процес виконання роботи містить ряд послідовних етапів:

- 1) вибір теми, ознайомлення з проблематикою теми, обґрунтування її актуальності;
- 2) закріплення теми роботи, визначення термінів подання роботи та захисту;
- 3) визначення об'єкта, предмета, мети, завдань дослідження;
- 4) складання плану роботи, узгодження його з керівником;
- 5) викладення змісту роботи за планом;
- 6) формулювання висновків та рекомендацій;
- 7) подання роботи науковому керівнику для перевірки та рецензування;
- 8) доопрацювання роботи (у разі необхідності) з урахуванням зауважень керівника;
- 9) подання роботи на захист;
- 10) захист.

Вибір теми курсової роботи студент здійснює на початку вивчення дисципліни протягом перших трьох тижнів семестру.

Обирати тему необхідно з врахуванням особистих уподобань, попередніх напрацювань, зацікавленості певною проблемою та можливістю підбору відповідного теоретичного і практичного матеріалу за темою.

Ознайомитись із уточненою рекомендованою тематикою курсових робіт на поточний навчальний рік студент може на кафедрі маркетингу та товарознавства (додаток А).

Основними критеріями вибору теми є її актуальність; новизна; перспективність; відношення до конкретних виробничих завдань, вирішення яких може знайти практичне застосування. Разом із вибором теми визначається підприємство, за даними якого буде виконуватись робота. Тема курсової роботи повинна відповідати специфіці обраного підприємства. Для проведення дослідження можуть бути обрані підприємства, різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання.

При виборі теми роботи **потрібно передбачити можливість продовження дослідження обраної тематики у подальшому** – при написанні курсових робіт з інших навчальних дисциплін (розглядаючи її з різних наукових аспектів та прикладного спрямування, враховуючи проблемно-наслідкові зв'язки), а також використати напрацьований матеріал при підготовці магістерської роботи.

Студент може запропонувати власну тему роботи за умови письмового погодження із науковим керівником, обґрунтувавши своє рішення належним чином і враховуючи, що запропонована тема повинна бути актуальною і відповідати професійному спрямуванню дисципліни.

Важливим етапом підготовки роботи є складання плану. Студент

самостійно його розробляє, погоджує з науковим керівником, який письмово затверджує план роботи. Зразок плану курсової роботи наведено у додатку Б.

План роботи має розкривати її зміст, вказувати на напрям пошуку розв'язання поставлених завдань.

Підготовка до складання плану розпочинається в процесі ознайомлення з основною літературою до теми дослідження. Добре складений план роботи сприяє правильному і цілеспрямованому вивченню літературних джерел, орієнтує студента при написанні тексту роботи.

Завершена робота повинна бути подана для рецензування на кафедру не пізніше, ніж за два тижні до дати захисту.

Захист робіт відбувається до початку екзаменаційної сесії за графіком, складеним кафедрою та затвердженим у встановленому порядку.

Загальні вимоги до виконання індивідуальних завдань з дисципліни доводять до студентів викладач-лектор на першій лекції.

2. Рекомендації щодо структури та змісту роботи

Курсова робота має містити:

- титульний аркуш;
- затверджений план виконання курсової роботи;
- зміст;
- вступ;
- основну частину (яка містить теоретичний, аналітичний і проектно-рекомендаційний розділи);
- висновки та пропозиції;
- список використаних джерел;
- додатки.

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи оформляється згідно з установленими вимогами до науково-дослідних робіт і є джерелом інформації, яка необхідна для її реєстрації та перевірки науковим керівником. Приклад оформлення титульного аркуша наведено у додатку В.

Обов'язковими складовими змісту курсової роботи є:

1. Вступ. Обґрунтовується актуальність вибраної теми, наводиться характеристика сучасного стану досліджуваної проблеми, визначається мета курсової роботи і завдання, вказується предмет та об'єкт дослідження, розкривається структура роботи, визначаються її основні етапи, інформаційна база, об'єкт і методи дослідження).

У вступі варто також звернути увагу на рівень опрацювання теми у вітчизняній та зарубіжній літературі, виділити дискусійні питання і невирішені проблеми. Рекомендований обсяг вступу – дві–три сторінки.

2. Основна частина. Містить ґрунтовне викладення усього дослі-

дження роботи, і, як правило, складається з кількох підрозділів, відповідно до плану курсової роботи.

Теоретична частина на підставі опрацьованих літературних джерел (монографій, підручників, навчальних посібників, статей із журналів, газет і наукових збірників, мережі Інтернет тощо) має містити аналітичний огляд літератури за темою дослідження, що відображає:

– сучасний стан розвитку, розуміння та розбіжності в трактуваннях проблемного питання, яке дається різними вітчизняними та зарубіжними авторами;

– дослідження досвіду вирішення проблеми вітчизняними та зарубіжними підприємствами. Використовуючи різні інформаційні джерела, а також власні спостереження, спілкування з фахівцями, слід узагальнити та систематизувати передовий досвід вирішення проблеми, що досліджується, в Україні та за кордоном;

– на основі критичного огляду наявних точок зору необхідно обґрунтувати і викласти власну позицію з цього питання.

Рекомендований обсяг теоретичної частини – 12–15 сторінок.

Аналітична частина має містити розрахунково-графічний матеріал, який виконується відповідно до теми курсової роботи (згідно методик, що розглядаються під час проведення практичних занять).

В аналітичній частині подається:

– коротка організаційно-економічна характеристика об'єкта дослідження: місце розташування, історія його створення, основні дані про об'єкт, його потенціал, характеристика продукції (послуг), місце на ринку тощо;

– аналіз виробничо-комерційної діяльності об'єкта дослідження: наводиться економічний аналіз показників виробничо-комерційної діяльності за останні три роки;

– аналіз логістичної системи та матеріальних потоків об'єкта дослідження: наводиться структура логістичної системи та коротка характеристика ланок логістичного ланцюга, подається аналіз одержуваних ресурсів, визначаються параметри вхідних і вихідних матеріальних потоків (номенклатура, асортимент, обсяги закуплених ресурсів, їх габаритні, вагові, фізико-хімічні характеристики, тара), види транспорту та способи транспортування, ціни тощо. Розраховують показники матеріальних, інформаційних, фінансових та сервісних потоків.

Рекомендований обсяг аналітичної частини – 10–12 сторінок.

Проектно-рекомендаційна частина курсової роботи має містити рекомендації стосовно розв'язання поставленої у роботі проблеми, а також розробки щодо підвищення ефективності діяльності обраного об'єкта дослідження. Залежно від глибини та ґрунтовності опрацювання матеріалів, він може складатися з підрозділів.

Проектно-рекомендаційна частина роботи може містити такий орієнтовний зміст підрозділів:

1. Обґрунтування пропозицій вирішення проблеми, що досліджується.

На підставі аналізу функціонування логістичної системи підприємства та врахування передового вітчизняного і зарубіжного досвіду, обґрунтовуються конкретні пропозиції щодо вирішення досліджуваної проблеми, які доцільно підкріпити розрахунками, власними оцінками чи оцінками фахівців.

Під час обґрунтування пропозицій можуть бути використані математичні та інші моделі, графіки, схеми логістичних процесів тощо.

2. Економічна ефективність запропонованих заходів.

Наводяться розрахунки економічної ефективності запропонованих заходів, зокрема, через використання таких методів оцінки результатів як метод чистого дисконтованого доходу, метод терміну окупності, розрахунок точки беззбитковості тощо.

Обсяг проектно-рекомендаційної частини – 10–12 сторінок.

Кожний підрозділ повинен завершуватись висновками щодо проаналізованого матеріалу та бути логічно пов'язаним із матеріалом наступної частини курсової роботи. Результати аналізу даних повинні бути оформлені у вигляді таблиць, діаграм, графіків тощо.

Обов'язково мають бути посилання на використані джерела.

Усі розділи повинні бути логічно пов'язані між собою.

3. **Висновки та пропозиції.** Коротке резюме з усього змісту курсової роботи. Стисло викладаються найвагоміші результати дослідження і висновки, що показують, ступень виконання завдань і чи досягнуто мети, сформульованої у вступі, а також їхня наукова і практична значущість. Наводяться пропозиції і рекомендації, вказуються напрями подальшого дослідження цієї проблематики.

Рекомендований обсяг – дві–три сторінки.

4. **Список використаних джерел.** Бібліографічний опис інформаційних джерел, які були використані в процесі наукового дослідження.

5. **Додатки.** Різний за змістом допоміжний матеріал, який має додаткове, довідкове значення, проте є необхідним для більш повного висвітлення теми дослідження

Загальний обсяг роботи формату А4 повинен складати 35–40 друкованих сторінок, без урахування додатків і списку використаних джерел.

3. Методичні вказівки до виконання роботи

У *теоретичній частині* роботи дається огляд літературних джерел, нових розробок, іншої інформації, пов'язаної з темою, характеристика методик, методів та моделей досліджень, формування власної думки щодо розв'язання цієї проблеми.

Теоретичні дослідження доцільно обґрунтувати шляхом узагальнення світового та вітчизняного досвіду, залучення результатів наукових

досягнень провідних вчених тощо. Бажано ілюструвати текст графічним матеріалом – схемами, графіками, алгоритмами, діаграмами тощо.

Аналітична частина повинна складатися з аналізу логістичних процесів на конкретному підприємстві, що досліджується, особливостей управління матеріальними потоками, підходів до оцінки ефективності функціонування логістичної системи. Характер і обсяг матеріалу залежить від особливостей обраної теми та методики досліджень.

Обробка інформації повинна проводитись за допомогою сучасних методів економічного та соціологічного аналізу, що ґрунтується на використанні сучасних комп'ютерних технологій.

Ця частина містить вивчення фактичного стану досліджуваної проблеми, що досліджується, на прикладі конкретного об'єкта. Важливо звернути увагу на організаційно-економічні характеристики підприємства; структуру і стан персоналу підприємства, проаналізувати баланс товарообігу та обґрунтувати його основні складові на плановий період; проаналізувати стан та визначити основні напрями забезпечення матеріально-технічними ресурсами підприємства, ознайомитися з системою оплати праці-логістичного персоналу, проаналізувати витрати і кінцеві результати господарської діяльності підприємства, визначити їх розмір на плановий період, ознайомитися з ключовими логістичними процесами на підприємстві. У процесі розгляду розміщення елементів логістичної інфраструктури підприємства необхідно подати опис взаємного розміщення виробництв, цехів, складів тощо, які організаційно-технологічно пов'язані між собою. Аналіз необхідно проводити скоординовано за встановленими елементами (потік, інфраструктура, обладнання, персонал тощо).

Основою аналітичної частини є аналіз логістичної діяльності підприємства.

Залежно від обраної теми необхідно: виявити зовнішні та внутрішні матеріальні потоки підприємства, установити їх характер (потік сировини, потік матеріалів, потік комплектуючих, потік збірних вузлів, потік технологічного обладнання тощо) та параметри (інтенсивність, ритмічність, рівномірність, неперервність). Важливо розглядати не лише натуральні та вартісні аспекти матеріальних потоків, але і логістичних ланцюгів. Це дозволить не лише виявити види та напрями руху матеріальних об'єктів виробничо-комерційної діяльності, але і визначити суб'єкти господарювання, що знаходяться у довірливих відносинах із підприємством – об'єктом дослідження. При цьому підприємство, що розглядається, буде елементом логістичного ланцюга. Такий підхід дозволить визначити роль підприємства в інтеграційній взаємодії, що спрямована на задоволення потреб кінцевого споживача.

Розглядаючи внутрішні матеріальні, інформаційні, фінансові та сервісні потоки, необхідно опиратися на концепції логістичної системи підприємства. Описувати логістичну систему слід за логікою функціонування підсистем: закупівлі (постачання), виробництва та дистрибуції (збуту). Характеризуючи кожну з підсистем, важливо, в першу чергу, звертати увагу на такі

основні її елементи: продукти (матеріальні цінності), фінанси, логістичний персонал та основні засоби.

Аналізуючи систему постачання матеріальних ресурсів, слід звернути увагу на організацію і планування процесу матеріально-технічного забезпечення, визначення потреби в матеріальних ресурсах, оформлення замовлень на поставку, системи закупівлі матеріальних ресурсів, критерії вибору постачальників та географію їх розміщення, АВС-аналіз постачальників, стратегію формування взаємовідносин з постачальниками, договори на поставку, політику формування запасів товарно-матеріальних цінностей, розрахунок оптимальних партій постачання, визначення питомої ваги витрат на закупівлю матеріальних ресурсів у загальних витратах підприємства.

Під час аналізу внутрішньовиробничих процесів підприємства слід звернути увагу на організацію технологічних процесів і розміщення виробничих потужностей, технологію внутрішньовиробничого транспортування, формування виробничих запасів і контроль їх обсягів на окремих виробничих дільницях, рівень синхронізації виробничих процесів із поставками сировини, матеріалів, комплектуючих, систему поставок запчастин, тривалість виробничого циклу і тривалість зберігання товарно-матеріальних цінностей на складах, виробничих дільницях, інформаційне забезпечення руху матеріальних потоків на виробництві.

Досліджуючи систему збуту і розподілення готової продукції, слід провести аналіз попиту, маркетингової політики, каналів збуту, систем доставки готової продукції до кінцевих споживачів, доцільності побудови дистрибуційних мереж, взаємодії з посередниками, розміщення запасів, вибору тари та упаковки, документального оформлення відпущення готової продукції, оцінки якості та споживчої цінності тощо.

Аналізуючи процес обслуговування споживачів, слід розглянути такі питання: технологію прийняття та виконання замовлень клієнтів, тривалість циклу обслуговування, документальне оформлення замовлень, джерела надходження замовлень від споживачів, сегментацію клієнтів підприємства; АВС-аналіз клієнтів, якість виконання замовлень споживачів, показники і стандарти логістичного обслуговування; складові логістичного обслуговування (передпродажного, продажного та післяпродажного); витрати на збут та обслуговування споживачів.

Вивчаючи процеси транспортування продукції, слід розглянути організацію і технологію доставки матеріальних ресурсів на підприємство та готової продукції до споживачів, документальне оформлення перевезень вантажів, наявність видів транспортних засобів та їх призначення, формування вантажних одиниць та використання контейнерів; характеристики техніко-експлуатаційних властивостей транспортного парку; обсяг транспортної роботи, залучення інших транспортно-експедиційних підприємств для організації товароруку; критерії відбору перевізників; питому вагу транспортних витрат у ціні продукції.

Досліджуючи систему складування, слід розглянути такі питання: наявність складських потужностей та їх призначення, розміщення складської мережі; характеристику системи складування продукції підприємства, аналіз технологічного процесу на складі, організацію роботи складського персоналу, технологічні схеми складських операцій (навантажувально-розвантажувальні процедури, приймання товарів на склад, розміщення у місцях зберігання, комплектація замовлень, експедиція, відпущення товарів зі складу, інвентаризація та контроль стану запасів тощо), документацію на складі, використання штрих-кодів товарів, використання АВС-аналізу для розміщення товарів, інформаційні системи на складі тощо.

У процесі аналізу системи управління запасами слід розглянути такі питання: динаміку обсягів виробництва та збуту продукції підприємства; оцінку вартості запасів, питому вагу вартості запасів в обсягах продажу і обіговому капіталі, системи управління запасами; визначення резервного запасу; оцінку витрат на зберігання товарно-матеріальних цінностей; використання сучасних технологій контролю рівня товарно-матеріальних запасів.

Аналітична частина роботи повинна доповнюватися таблицями, рисунками, графіками, формулами, моделями тощо.

Проектно-рекомендаційна частина є результатом проведеного аналізу досліджуваної проблеми, де з'ясовуються позитивні і негативні тенденції стану проблеми, що досліджується, та можливі напрями щодо оптимізації діяльності підприємства.

За результатами дослідження повинні бути обґрунтовані рекомендації, які містять конкретні пропозиції щодо усунення виявлених недоліків та удосконалення роботи досліджуваного об'єкта, також запропоновані обґрунтовані розрахунки економічного ефекту від впровадження запропонованих заходів.

4 Оформлення курсової роботи

Курсова робота має бути оформлена згідно вимог стандартів Хмельницького національного університету:

– СОУ 207.01:2004 Текстові документи. Загальні вимоги. – Чинний від 2005-04-01. – Хмельницький : ХНУ, 2004. – 40 с.;

– СОУ 207.02:2008 Бібліографічний запис. Загальні вимоги та правила складання. Чинний від 2008-12-01. – Хмельницький : ХНУ, 2008. – 33 с.

Роботу виконують на аркушах ф. А4 (210 мм × 297 мм). Залежно від особливостей і змісту роботу складають у вигляді тексту, рисунків, таблиць або їх сполучень.

Приблизний обсяг структурних частин роботи такий: вступ – дві–три сторінки, основна частина – 30–37 сторінок, висновки – три–п'ять сторінок, бібліографія – 25–30 джерел. Текст набирають на комп'ютері на одному боці

аркуша паперу через півтора міжрядкових інтервали, розмір шрифту – 14, береги ліворуч, згори і знизу – не менше ніж 20 мм, праворуч – не менше ніж 10 мм.

Розділи, підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки. Заголовки мають чітко і коротко відображати зміст структурного елемента.

Заголовки треба починати з абзацного відступу, з великої літери без крапки в кінці, не підкреслюючи. Перенесення слів у заголовках не допускається. Якщо заголовок складається з двох речень, їх відокремлюють крапкою.

Заголовки розділів допускається записувати великими літерами з абзацного відступу. Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом має бути не менше ніж два рядки.

Відстань між заголовками розділу і підрозділу – два інтервали, при виконанні рукописним способом – 8 мм. Відстань між основами рядків заголовка приймають такою, як у тексті.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту і підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Структурні елементи **ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ** не нумерують, а їх назви правлять за заголовки структурних елементів; їх записують посередині сторінки з великої літери.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку, наприклад: **2.3** (третій підрозділ другого розділу). У кінці номера підрозділу не ставлять крапку.

Сторінки, розділи, підрозділи, рисунки, таблиці, формули нумерують арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи, але на ньому номер сторінки не ставлять; на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Рисунки (схеми, графіки) і таблиці потрібно розташовувати безпосередньо після першого їх згадування або на сусідній сторінці. Рисунки позначають словом **Рисунок** і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком тих, що подані в додатках. Номер рисунка складається з номера розділу і порядкового номера рисунка між якими ставиться крапка, наприклад, **Рисунок 1.2** (другий рисунок першого розділу). Номер і назву рисунка розміщують без абзацного відступу посередині листка.

Назва таблиці повинна відображати зміст таблиці, бути конкретною і стислою. Якщо з тексту можна зрозуміти зміст таблиці, дозволено не давати їй назву. Назву таблиці пишуть з першої великої літери і розташовують над таблицею (починаючи над верхнім лівим кутом).

Якщо частину таблиці перенесено на іншу або ту саму сторінку, назву подають тільки над першою частиною таблиці, над іншими її частинами

подають тільки номер таблиці з таким написом (починаючи над верхнім лівим кутом, з першої великої літери), наприклад:

Продовження таблиці 2.1 – на тій самій сторінці чи на подальших сторінках;
(номер таблиці)

Кінець таблиці 2.1 – на тій самій чи на останній сторінці, де розміщено таблицю.
(номер таблиці)

Заголовки колонок та рядків таблиці треба писати з великої літери, підзаголовки колонок – з малої літери, якщо вони становлять одне речення із заголовком колонки, або з великої літери, якщо вони мають самостійне значення. У кінці заголовка чи підзаголовка крапку не ставлять. Переважна форма іменників у заголовках – однина. Заголовки колонок та текст рядків таблиці центрують чи зміщують ліворуч на нульову позицію, зважаючи на специфіку таблиці.

Розділяти заголовки та підзаголовки боковика і колонок діагональними лініями не допускається. Горизонтальні та вертикальні лінії, що розмежовують рядки таблиці, дозволено не наводити, якщо це не ускладнює користування таблицею. Головку таблиці обов'язково відокремлюють лінією від решти таблиці. Заголовки колонок записують здебільшого паралельно рядкам таблиць. За потреби можна розташовувати заголовки колонок перпендикулярно до рядків.

Таблицю залежно від її розміру подають відразу після тексту, де на неї посилаються, або якнайближче до першого посилання (на черговій сторінці), а за потреби – у додатку.

Дозволено розташовувати таблицю вздовж довгого боку аркуша.

У пунктах або підпунктах можуть бути наведені переліки. Перед переліком ставлять двокрапку.

За наявності в тексті переліків одного рівня підпорядкованості, на який у документі не посилаються, перед кожною його позицією ставлять дефіс.

За наявності в тексті переліків різних рівнів підпорядкованості найвищим рівнем є перелік, який позначають малими літерами української абетки, середній рівень позначають арабськими цифрами, найнижчий – дефісом.

Після цифри або літери, якою позначено певну позицію переліку, ставлять круглу дужку, наприклад:

а) форма і розміри клітин;

б) живий склад клітин:

1) частини клітин:

– _____;

– _____;

2) неживі включення;

в) утворення тканини.

Якщо в тексті треба посилатися на переліки, використовують рівні переліків, позначені літерами та цифрами.

У межах одного структурного елемента не слід використовувати переліки з однаковим літерним або цифровим позначенням їхніх позицій.

Текст кожної позиції переліку треба починати з малої літери з абзацного відступу відносно попереднього рівня підпорядкованості.

Формули розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

У формулах треба використовувати умовні позначення фізичних величин, установлені в комплексі стандартів ДСТУ 3651–97.

Пояснення до позначень і числових множників, якщо їх не було раніше в тексті, треба подавати безпосередньо під формулою, наприклад:

Густина кожного зразка ρ у кілограмах на кубічний метр обчислюється за формулою:

$$\rho = \frac{m}{V}, \quad (2.1)$$

де m – маса зразка, кг;

V – об'єм зразка, м³.

Пояснення кожного позначення, що міститься в формулі, треба подавати з нового рядка в тій послідовності, в якій їх наведено в формулі. Перший рядок пояснення треба починати з абзацу словом “де” без двокрапки. Після пояснення позначення через кому пишуть одиницю відповідної фізичної величини.

Формули, які подають одна за одною і не відокремлюють текстом, відділяють комою і розташовують у стовпчик.

Приклад

$$\dot{A} = \frac{\dot{a}}{b}, \quad (2.1)$$

$$B = \frac{c}{d} \dots \quad (2.2)$$

Переносити формулу на наступний рядок необхідно тільки на знакові виконуваної операції, знак на початку наступного рядка повторюють. У разі перенесення формули на знакові множення застосовують знак “×”.

У тексті формули можуть бути виконані машинописним, машинним способом чи креслярським шрифтом висотою не менше ніж 2,5 мм. Застосування машинописних і рукописних символів в одній формулі не допускається.

Формули, крім формул у додатках, треба нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу арабськими цифрами, які записують на рівні формули в круглих дужках у крайньому правому положенні на рядку. Номер

формули складають з номера розділу і порядкового номера формули в цьому розділі відокремлених крапкою.

Формули в кожному додатку повинні мати окрему нумерацію, складену з літери позначення додатка та порядкового номера формули цього додатка, сполучених крапкою.

Робота починається з титульного аркуша, який оформляється за зразком, поданим у додатку Б. Після нього розміщують зміст роботи, в якому зазначаються початкові сторінки вступу, усіх розділів і підрозділів, висновків, списку використаної літератури, додатків. Їхні назви у змісті і тексті самої курсової роботи повинні збігатися.

Таблиці в тексті роботи треба супроводжувати висновками, які впливають з аналізу наведених у таблицях даних. Змістовно робота має відповідати питанням теми і викладатись у логічній послідовності.

У роботі не допускаються повторень, надмірне цитування. Цитати мають бути короткими і органічно пов'язуватися з основним текстом. На використані в роботі цифрові дані, цитати, таблиці слід робити посилання із зазначенням джерел. Посилання в тексті на джерела зазначають порядковим номером, взятим у квадратні дужки, відповідно до списку літератури, із зазначенням конкретної сторінки, наприклад: "...у праці [3, с. 27]...". Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядові статті, інші джерела з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно зазначити номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання у роботі.

Список використаної літератури подається після висновків у послідовності: закони і законодавчі акти України; нормативні акти міністерств і відомств; спеціальна література в алфавітному порядку за прізвищами авторів монографій, брошур, журналів тощо.

Після списку використаної літератури розміщують додатки. їх оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках і позначають послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї. Наприклад, додаток А, додаток Б тощо. Єдиний додаток позначається як додаток А.

Ілюстрації, таблиці і формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: Рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1) – перша формула додатка А. У готовому тексті не дозволяється робити виправлення, закреслення, вставки, а також скорочувати слова та використовувати абрєвіатури (крім узвичаєних).

5 Рецензування та захист

Виконана курсова робота у встановлений термін здається студентом на кафедру маркетингу і товарознавства та передається науковому керівнику для перевірки та рецензування. Науковий керівник відмічає позитивні сто-

рони та недоліки роботи, робить висновок про можливість допуску до захисту, якщо робота не відповідає вимогам, зазначеним у цих методичних вказівках, то вона повертається студентові для доопрацювання.

Успішна підготовка роботи та її захист значною мірою залежать від чіткого дотримання вимог до її написання.

До курсових робіт з логістики висуваються такі вимоги:

- **достатньо високий теоретичний рівень;**
- **відповідність тексту роботи обраній темі;**
- **самостійне викладення матеріалу за затвердженим планом, що викладається на початку роботи;**
- **точність у використанні формулювань, категорій і понять;**
- **обґрунтованість висунутих положень та зроблених висновків;**
- **логічна послідовність викладання питання, що розглядається;**
- **використання фактичних показників діяльності підприємства, проаналізовані відповідним чином;**
- **взаємозв'язок теоретичних та фактичних даних.**

Виконану роботу студент передає керівникові. Якщо робота відповідає вимогам, то вона рекомендується до захисту.

Курсова робота повертається на доопрацювання, при виявленні наступних типових помилок:

- **зміст** дослідження не відповідає плану курсової роботи або не **розкриває** теми повністю чи в її основній частині;
- сформульовані розділи (пункти) не відображають реальної проблемної ситуації, стану об'єкта;
- **мета** дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована **абстрактно і не** відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження;
- **автор не** виявив самостійної дослідницької позиції;
- не проведено глибокого, всебічного аналізу чинних **офіційних і** нормативних документів, а також сучасної спеціальної **літератури за** темою дослідження;
- аналітичний огляд вітчизняних та зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку і не відбиває рівня дослідження проблеми;
- не розкрито зміст та організацію експериментального дослідження (його сутність, тривалість, місце проведення, кількість обстежуваних об'єктів, їхні характеристики), поверхово висвітлені практичні питання;
- кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням;
- висновки та пропозиції не пов'язані з основною частиною роботи;
- у роботі відсутні посилання на першоджерела або вказані не ті, з яких використано матеріал;
- бібліографічний опис джерел у списку використаних джерел наведено в довільній формі, без дотримання вимог державного стандарту;
- обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, вона виконана неохайно, з помилками.

Якщо науковий керівник дає позитивний відгук, курсова робота допускається до захисту у терміни встановлені кафедрою. Напередодні захисту студент отримує свою роботу, щоб ознайомитися з рецензією та своєчасно підготуватися до захисту.

Для захисту роботи призначається комісія, до складу якої входить лектор та асистент за відповідною навчальною дисципліною. Якщо асистента немає, то другий викладач призначається завідувачем кафедри. При оцінюванні роботи враховується її зміст, глибина дослідження, зміст доповіді студента, правильність відповідей на запитання членів комісії, вміння обґрунтувати та відстоювати свої погляди, оформлення роботи. Робота захищається публічно, для чого студент має зробити її мультимедійну презентацію.

Оцінювання курсової роботи здійснюється за такими критеріями (табл. 5.1, 5.2).

Таблиця 5.1 – Критерії оцінювання курсової роботи

Повнота викладення матеріалу			Творчий підхід до написання	Захист роботи		
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3		Вільне володіння проблематикою	Презентація	Формування напрямів вирішення проблемних питань
0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1

Таблиця 5.2 – Перехід від вітчизняної шкали оцінювання до європейської

Оцінка ECTS	Бал	Вітчизняна оцінка	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне письмове висвітлення теми курсової роботи, знання проблемних питань, вміння сформулювати напрями щодо їх вирішення
B	4,25–4,74	4	Добре – повне володіння тематикою роботи, при визначенні проблемних питань є несуттєві помилки
C	3,75–4,24	4	Добре – повне володіння тематикою роботи, при визначенні проблемних питань є дві–три суттєві помилки
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне володіння викладеним в роботі матеріалом, нечітке формування проблемних питань, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне володіння викладеним в роботі матеріалом, нечітке формування проблемних питань, не вміння чітко сформулювати висновки і пропозиції
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність знань тематики роботи, невміння формувати проблемні питання, невміння чітко сформулювати висновки і пропозиції, неможливість продовжити навчання без відповідних знань
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота над тематикою

Після захисту курсова робота передається кафедрою до архіву.

Курсова робота вважається захищеною при отриманні студентом на захисті від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться відповідна оцінка (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), а за шкалою ECTS – оцінка, що відповідає набраній студентом кількості балів.

Література

Основна

1. Гаджинский А. М. Логистика : учебник для студентов высших учебных заведений / А. М. Гаджинский. – Москва : Издательско-торговая компания “Дашков и КО”, 2006. – 432 с.
2. Кальченко А. Г. Логістика : навч. посібник / А. Г. Кальченко. – Київ : КНЕУ, 2003. – 284 с.
3. Крикавський Є. В. Логістичне управління : підручник / Є. В. Крикавський. – Львів : Вид-во Національного університету “Львівська політехніка”, 2005. – 684 с.
4. Пономарьова Ю. В. Логістика : навчальний посібник / Ю. В. Пономарьова. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ : ЦНЛ, 2005. – 328 с.
5. Тридід О. М. Логістика : навч. посібник / О. М. Тридід, Г. М. Азаренкова, С. В. Мішина та ін. – Київ : Знання, 2008. – 566 с.

Додаткова

6. Гаджинский А. М. Практикум по логистике / А. М. Гаджинский. – Москва : Издательско-торговая компания “Дашков и КО”, 2006. – 260 с.
7. Кальченко А. Г. Основи логістики : навчальний посібник / А. Г. Кальченко. – Київ : Товариство “Знання”, КОО, 1999. – 135 с.
8. Крикавський Є. В. Логістика. Для економістів : підручник / Є. В. Крикавський. – Львів : Вид-во Національного університету “Львівська політехніка”, 2004. – 448 с.
9. Крикавський Є. В. Логістика: компедіум і практикум : навч. посібник / Є. В. Крикавський, Н. І. Чухрай, Н. В. Чернописька. – Київ : Кондор, 2009. – 338 с.
10. Ковальчук С. В. Логістика : метод. вказівки до контрольної роботи для студентів спеціальності “Маркетинг” / С. В. Ковальчук, В. Л. Карпенко. – Хмельницький : ХНУ, 2007. – 48 с.
11. Аникин Б. А. Практикум по логистике : учеб. пособие / Б. А. Аникин. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : ИНФРА-М, 2001. – 280 с.
12. Смирнов І. Г. Транспортна логістика / І. Г. Смирнов, Т. В. Косарева : нач. посібник. – Київ : ЦНЛ, 2008. – 224 с.
13. Харрісон Алан, Ван Хоук Ремко. Управління логістикою: розробка стратегій логістичних операцій / Алан Харрісон, Ван Хоук Ремко ; пер.

з англ. ; за наук. ред. О. Є. Міхейцева. – Дніпропетровськ : Баланс Бізнес Букс, 2007. – 368 с.

14. Чухрай Н. І. Логістичне обслуговування / Н. І. Чухрай : підручник. – Львів : Вид-во національного університету “Львівсько політехніка”, 2006. – 292 с.

15. Чухрай Н. І. Формування ланцюга постановок: питання теорії та практики : монографія / Н. І. Чухрай, О. Б. Гірна. – Львів : Інтеллект-Захід, 2007. – 232 с.

16. Кириченко А. В. Перевозка експортно-імпортних грузів. Організація логістических систем / А. В. Кириченко. – 2-е изд., испр. и доп. – Санкт-Петербург : Питер, 2004. – 505 с.

17. Дыбская В. В. Управление складами в логистической системе / В. В. Дыбская. – Москва : КИАцентр, 2000. – 110 с.

18. Зеваков А. М. Логистика производственных и товарных запасов / А. М. Зеваков, В. В. Петров : учебник. – Санкт-Петербург : Изд-во Михайлова В.А., 2002. – 320 с.

19. Окландер М. А. Контуры экономической логістики : монографія / М. А. Окландер. – Киев : Научная мысль, 2000. – 175 с.

20. Кристофер М. Логистика и управление цепочками поставок / М. Кристофер ; под. общ. ред. В. С. Лукинського. – Санкт-Петербург : Питер, 2004. – 316 с.

21. Сток Дж. Р. Стратегическое управление логистикой / Дж. Р. Сток, Д. М. Ламберт ; пер. с 4-го англ. изд. – Москва : ИНФРА-М, 2005, XXXII. – 797 с.

Додаток А

Рекомендована тематика курсової роботи

1. Система постачання на підприємстві.
2. Оптимізація витрат на закупівлю ресурсів на підприємстві.
3. Планування закупівель матеріально-технічних ресурсів на підприємстві.
4. Управління закупівельною діяльністю підприємства.
5. Системи планування потреб у матеріалах (MRP) на підприємстві.
6. Стратегія постачання ресурсів на підприємстві.
7. Використання інформаційних технологій у закупівельній діяльності.
8. Організація міжнародних закупівель.
9. Організація закупівель ресурсів у режимі «точно вчасно».
10. Моделювання логістичного циклу закупівель.
11. Моделювання розподілу продукції підприємства.
12. Підсистема розподілу в логістичній системі підприємства.
13. Формування регіональних розподільчих центрів.
14. Управління вантажними перевезеннями.
15. Управління пасажирськими перевезеннями.
16. Управління міжнародними перевезеннями вантажів.
17. Транспортно-експедиторська діяльність підприємства.
18. Управління переміщенням та зберіганням товарів на складах.
19. Організація складської логістики на підприємстві.
20. Удосконалення логістичних процесів на складі.
21. Система управління запасами на підприємстві.
22. Оптимізація витрат на замовлення та утримання запасів на підприємстві.
23. Логістичне управління фінансовими потоками на підприємстві.
24. Логістичне управління інформаційними потоками на підприємстві.
25. Логістична інформаційна система підприємства.
26. Логістичне управління енергетичними потоками на підприємстві.
27. Логістичне управління трудовими потоками на підприємстві.
28. Удосконалення комерційної логістики торговельних підприємств.
29. Управління матеріальними потоками на виробничому підприємстві.
30. Організація логістичного сервісу.
31. Стратегія логістичного менеджменту підприємства.
32. Організація служби логістики на підприємстві.
33. Планування логістичної діяльності підприємства.
34. Управління внутрішньовиробничою логістикою підприємства.
35. Управління логістичними витратами підприємства.
36. Управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства.
37. Логістичне забезпечення виробництва і збуту продукції підприємства.
38. Ефективність використання матеріальних ресурсів на підприємстві.
39. Логістична модель експортно-імпортних операцій.

40. Ефективність управління матеріальними потоками на підприємстві.
41. Товарна політика і управління запасами в логістичній системі підприємства.
42. Інвестиції і ризики в логістичній системі.
43. Оцінка ефективності логістичної діяльності підприємства.

Додаток Б

Зразок плану курсової роботи

Тема “Система управління запасами на підприємстві”

Вступ

1. Теоретико-методичні основи системи управління запасами на підприємстві

1.1. Визначення, сутність, зміст та класифікація запасів

1.2. Характеристика систем управління запасами, їх переваги та недоліки

1.3. Фактори, що впливають на ефективність управління запасами на підприємстві

2. Аналітичне дослідження організації роботи з управління запасами на підприємстві “назва”

2.1. Загальна характеристика організаційно-господарської діяльності підприємства

2.2. Аналіз виробничо-комерційної діяльності об’єкта дослідження

2.3. Аналіз логістичної системи та особливості управління запасами сировини і матеріалів на підприємстві “назва”

3. Напрями удосконалення системи управління запасами на підприємства “назва”

3.1. Обґрунтування заходів, щодо удосконалення системи управління матеріальними запасами на підприємстві “назва”

3.2. Визначення економічної ефективності запропонованих заходів

Висновки та пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

Додаток В

Зразок оформлення титульного аркуша

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра маркетингу і товарознавства

КУРСОВА РОБОТА

з

Логістики

(назва дисципліни)

на тему: _____

_____ (шифр)

Галузь знань _____

(шифр , назва)

Спеціальність _____

(шифр, назва)

Спеціалізація _____

(шифр , назва)

Студента(ки) __ курсу, група _____

(шифр) (підпис)

(ініціали, прізвище)

Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Кількість балів _____

Оцінка за шкалою:

національною _____/ЄКТС _____

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

м. Хмельницький 201 __р.

Зміст

Вступ	3
1. Етапи роботи для підготовки курсової роботи	5
2. Рекомендації щодо структури та змісту роботи	6
3. Методичні вказівки до виконання роботи	8
4. Оформлення курсової роботи	11
5. Рецензування та захист	13
Література	16
Додаток А. Рекомендована тематика курсових робіт	18
Додаток Б. Зразок плану курсової роботи.....	20
Додаток В. Зразок оформлення титульного аркуша	21